

รายงานวิจัย

เรื่อง

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

MEASURES LAW ON ORGANIC STANDARDS

โดย

วรรณิภา วงศ์เชื้อ

รายงานการวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัย
มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2559

กุมภาพันธ์ 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการ และวิเคราะห์ปัญหาบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และเพื่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรกรรมที่ยั่งยืน แนวคิดเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ นโยบาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์ พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่วิเคราะห์เอกสารเป็นหลัก ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ผลการวิจัยพบว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์โดยตรงยังไม่มี มีเพียงมาตรฐานการรับรองจากหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชน ที่ให้การตรวจรับรองตามมาตรฐาน ของแต่ละหน่วยงานได้กำหนด 2) วิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรอินทรีย์ในอนาคต ได้แก่ การส่งเสริมการผลิต GMOs และการบังคับใช้กฎหมายร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ.... ในอนาคตย่อมส่งผลโดยตรงต่อการทำเกษตรอินทรีย์ หากมีการปนเปื้อน GMOs ถือว่าไม่ใช่ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์อย่างแท้จริง และส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เกษตรไม่สามารถให้การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ 3) แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบและเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ทั้งในแง่ชุมชนและสภาพแวดล้อม ภาครัฐควรมีหน่วยงานกลางที่ดูแลจัดการด้านเกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทิศทางเกษตรอินทรีย์ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : มาตรการทางกฎหมาย/มาตรฐานเกษตรอินทรีย์